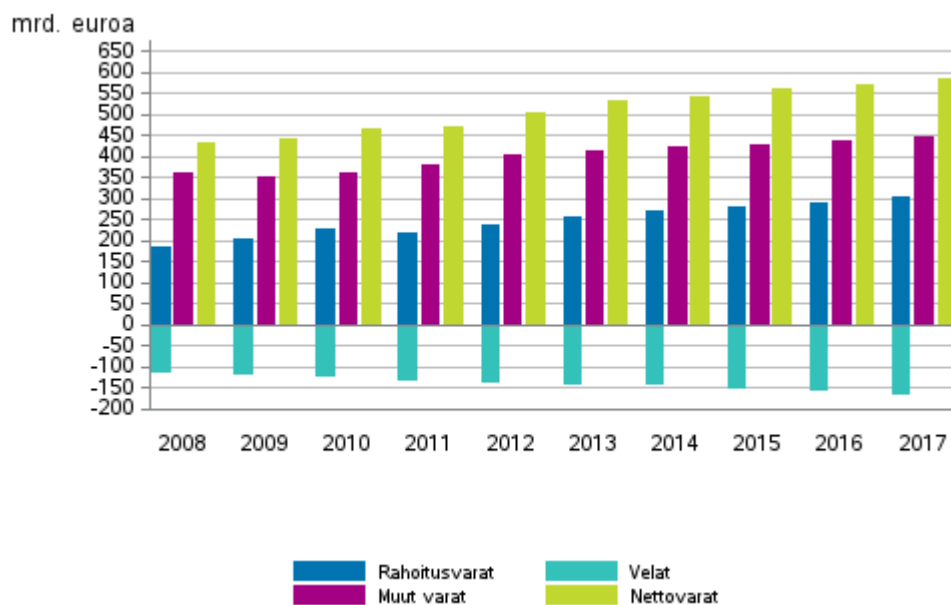

Rahoitustilinpito 2017

Kotitalouksien nettovarallisuus kasvoi 14 miljardia euroa vuonna 2017

Kotitalouksilla oli rahoitusvaroja 302 miljardia euroa ja muita varoja 445 miljardia vuoden 2017 lopussa. Rahoitusvarat lisääntyivät 12 miljardilla eurolla vuoden aikana ja muut varat kasvoivat yhdeksän miljardia. Muista varoista eli reaalivaroista merkittävimpiä ovat asuinrakennukset ja maa. Kotitalouksien velat kasvoivat myös, yhteensä seitsemän miljardia euroa, niin että velkataso nousi 163 miljardiin. Kun rahoitusvaroista ja muista varoista vähennetään velat, saadaan kotitalouksien nettovarallisuudeksi 585 miljardia euroa. Nettovarallisuus kasvoi 14 miljardia euroa eli 2,5 prosenttia edellisvuodesta. Suurin osa kasvusta eli kahdeksan miljardia euroa syntyi rahoitusvarojen hallussapitovoitoista. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen rahoitustilinpitotilastosta.

Kotitalouksien rahoitusvarat ja velat, muut varat sekä nettovarat 2008–2017, mrd. euroa

Kotitalouksien nettovarat kasvaneet yhdeksän vuotta peräkkäin

Kotitalouksien nettovarallisuus on kasvanut yhtäjaksoisesti vuoden 2008 notkahduksen jälkeen. Vuoden 2017 nettovarallisuuden taso, 585 miljardia euroa, on 151 miljardia euroa korkeampi kuin vuonna 2008. Vuonna 2017 nettovarallisuutta kertyi lisää 14 miljardia euroa.

Kehitykseen on vaikuttanut niin rahoitusvarallisuuden kuin reaaliarallisuudenkin kasvu. Vuonna 2017 kokonaisvarallisuutta kasvattivat etenkin asuinrakennusten arvonnousu sekä osakesijoitusten suotuisa arvokehitys. Myös kotitalouksien velkakuorma on kasvanut joka vuosi, mutta rahoitus- ja reaaliarallisuuden kasvu on ollut velkaantumista nopeampaa.

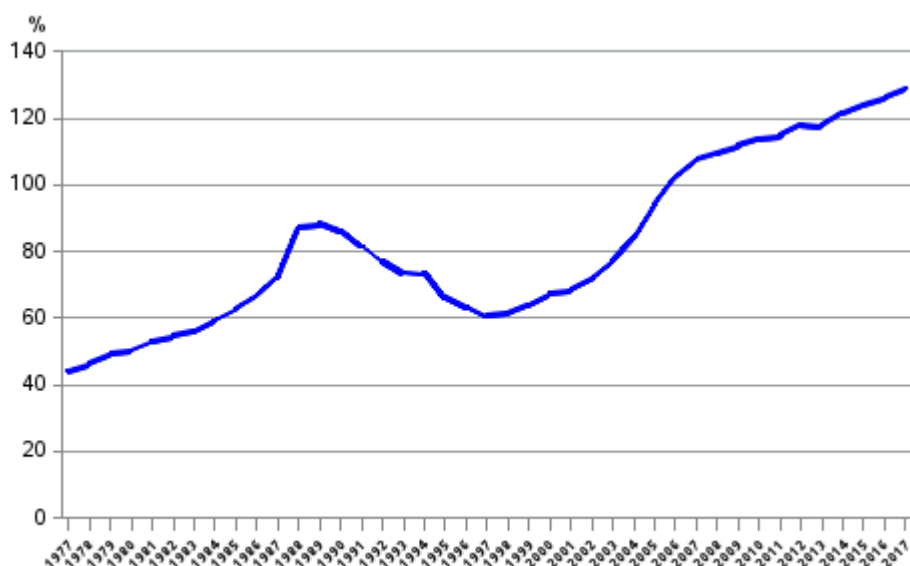
Kotitalouksien suurimpana yksittäisenä rahoitussijoitusinstrumenttina jatkavat edelleen talletukset. Matalista koroista huolimatta kotitalouksien talletusten määrä kasvoi vuoden 2017 aikana lähes kolme miljardia euroa. Kotitalouksien rahoitusvaroja oli vuoden 2017 lopussa talletuksissa 86 miljardin euron edestä. Määrä vastasi yli 28 prosenttia kotitalouksien kaikista rahoitusvaroista. Aikaisempien vuosien tapaan kotitaloudet vetivät varojaan määräaikaistalletuksista samalla kun siirtokelpoiset talletukset lisääntyivät.

Kotitalouksien omistamien noteerattujen osakkeiden ja rahasto-osuuksien yhteenlaskettu arvo oli 62 miljardia euroa eli noin 21 prosenttia kotitalouksien rahoitusvaroista. Kasvua edellisvuoden loppuun verrattuna kertyi viisi miljardia euroa. Kasvusta kolme miljardia tuli hallussapitovoitoista ja kaksi miljardia nettomääräisistä lisäinvestoinneista.

Kotitalouksien velkaantumisaste nousi 2,6 prosenttiyksikköä

Kotitalouksien velkaantumisaste on noussut vuositasolla miltei yhtäjaksoisesti vuodesta 1997 alkaen. Myös vuonna 2017 velkaantumisaste kasvoi asuntolainojen ja muiden lainavelkojen lisääntyneellä kuudella miljardilla eurolla. Kotitalouksilla oli lainavelkaa 148 miljardia euroa vuoden 2017 lopussa. Lainavelkojen kasvu nosti kotitalouksien velkaantumisastetta vuoden aikana 2,6 prosenttiyksiköllä 128,9 prosenttiin. Kotitalouksien velkaantumisaste lasketaan suhteuttamalla kotitalouksien lainavelat vuoden lopussa koko vuoden yhteenlaskettuun käytettävissä olevaan tuloon.

Kotitalouksien velkaantumisaste 1977–2017, lainavelka suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin

Sisällys

1. Kotitalouksien rahoitusvarojen vahva kasvu jatkui kuudetta vuotta peräkkäin.....	4
1.1 Julkisyhteisöjen varallisuusasema koheni merkittävästi.....	5
1.2 Yritykset lisäsivät velkarahoitusta.....	5
1.3 Kotimaisten sijoitusrahastojen kasvu jatkui edelleen.....	5
1.4 Vakuutuslaitosten vastuut kasvussa.....	6
1.5 Ulkomaiset sijoitukset Suomeen lisääntyivät.....	6
1.6 Yksityisen sektorin velka kasvoi.....	6

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotitalouksien rahoitusvarat, milj. euroa.....	8
Liitetaulukko 2. Kotitalouksien velat, milj. euroa.....	8
Liitetaulukko 3. Kotitalouksien rahoitusvarojen nettohankinta, milj. euroa.....	8
Liitetaulukko 4. Kotitalouksien velkojen nettohankinta, milj. euroa.....	9
Liitetaulukko 5. Yritysten (S.111) rahoitusvarat, milj. euroa.....	9
Liitetaulukko 6. Yritysten (S.111) velat, milj. euroa.....	10
Liitetaulukko 7. Nettorahoitusvarat sektoreittain, milj. euroa.....	11
Liitetaulukko 8. Rahoitustaloustoimet sektoreittain, milj. euroa.....	12
Liitetaulukko 9. Tilastollinen ero sektoreittain, milj. euroa.....	13
Liitetaulukko 10. Kokonaisvarallisuus sektoreittain 2017, mrd. euroa.....	13

Kuviot

Kuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarojen muutos, mrd. euroa.....	4
Kuvio 2. Yksityisen sektorin sulauttamaton velka suhteessa bruttokansantuotteeseen.....	7

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarat.....	14
Liitekuvio 2. Kotitalouksien rahoitusvarojen muutos.....	14
Liitekuvio 3. Kotitalouksien nettomääräiset sijoitukset talletuksiin, pörssiosakkeisiin ja rahastoihin.....	15
Liitekuvio 4. Kotitalouksien velkaantumisaste.....	15
Liitekuvio 5. Yksityisen sektorin velka suhteessa bruttokansantuotteeseen.....	16

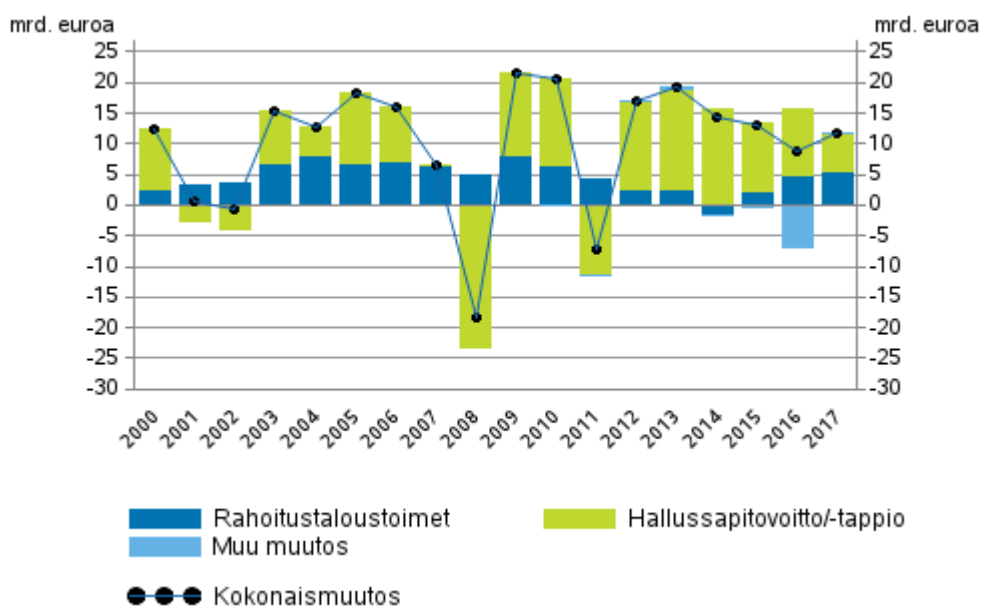
Laatuseloste: Rahoitustilinpito.....	17
--------------------------------------	----

1. Kotitalouksien rahoitusvarojen vahva kasvu jatkui kuudetta vuotta peräkkäin

Kotitalouksien rahoitusvarat kasvoivat lähes 12 miljardia euroa vuonna 2017 ja nousivat 302 miljardiin euroon. Jo kuudetta vuotta peräkkäin suurempi osa kotitalouksien rahoitusvarojen kasvusta muodostui hallussapitovoitoista kuin uusista sijoituksista rahoitusvaroihin. Hallussapitovoittojen taustalla oli erityisesti osakesijoitusten suotuisa arvokehitys. Vuonna 2017 hallussapitovoittoja kertyi kuusi miljardia euroa samalla kun kotitalouksien nettomääräiset lisäsijoitukset rahoitusvaroihin olivat viisi miljardia.

Myös kotitalouksien nettorahoitusvarojen kehitys oli myönteistä vuonna 2017. Kotitalouksien velat kasvoivat vajaat seitsemän miljardia euroa. Rahoitusvarojen ja velkojen erotus oli 139 miljardia euroa. Nettorahoitusvarat kasvoivat vuoden aikana vajaalla viidellä miljardilla eurolla.

Kuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarojen muutos, mrd. euroa

Kotitalouksien nettomääräiset lisäsijoitukset rahoitusvaroihin kasvoivat aavistuksen edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten sijoituksia virtasi talletuksiin, nettomääräisesti vajaan kolmen miljardin euron edestä. Siirtymä määräaikaistalletuksista käteistalletuksiin jatkui kuudetta vuotta peräkkäin. Kotitaloudet vetivät varojaan pois määräaikaistalletuksista vuonna 2017 puolentoista miljardin euron edestä samalla kun niiden siirtokelpoiset talletukset lisääntyivät neljällä miljardilla. Sijoitusrahasto-osuuksiin kotitaloudet sijoittivat varojaan nettomääräisesti 1,4 miljardia euroa ja nettomääräinen sijoitusvirta noteerattuihin osakkeisiin oli 0,3 miljardia.

Kotitalouksien hallussa olevien noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien arvo nousi 2,7 miljardilla eurolla. Kotitaloudet saivat hallussapitovoittoja myös noteerattujen osakkeiden kurssinoususta kaksi miljardia euroa sekä sijoitusrahasto-osuuksista 1,2 miljardia.

Kaikkiaan kotitalouksilla oli rahoitusvaroja 302 miljardia euroa vuoden 2017 lopussa. Näistä 86 miljardia oli talletuksia, 79 miljardia noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia, 58 miljardia vakuutus- ja eläkesaamisia, 38 miljardia pörssiosakkeita ja 24 miljardia rahasto-osuuksia. Muita rahoitusvaroja kotitalouksilla oli 17 miljardin euron arvosta. Kotitalouksien asunto-osakkeita ei tilastoida rahoitustilinpäädössä kotitalouksien rahoitusvaroiksi, vaan ne ovat osa muita varoja eli reaalivaroja.

Kotitalouksien velkojen kasvutahti jatkui lähes entisenlaisena. Asuntolainojen ja muiden lainavelkojen määrä kasvoi vuoden aikana liki kuudella miljardilla eurolla ja ylsi vuoden lopussa 148 miljardiin. Kotitalouksien velkaantumistaso eli lainavelkojen suhde neljän viimeisimmän vuosineljänneksen yhteenlaskettuihin käytettävissä oleviin tuloihin nousi 2,6 prosenttiyksiköllä 128,9 prosenttiin. Lainavelkoja

ei tässä yhteydessä verrata siis rahoitusvaroihin tai kokonaisvarallisuuteen vaan käytettävissä oleviin tuloihin.

1.1 Julkisyhteisöjen varallisuusasema koheni merkittävästi

Julkisyhteisöjen varallisuusasema parani merkittävästi vuonna 2017. Nettorahoitusvarat nousivat 131 miljardiin euroon, mikä on 16 miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Varallisuusaseman koheneminen selittyy sosiaaliturvarahastoihin kuuluvien työeläkelaitosten nettorahoitusvarojen 11 miljardin euron kasvulla. Samaan aikaan myös valtionhallinnon nettorahoitusvarat kasvoivat kolme miljardia euroa sekä paikallishallintosektorin ja muiden sosiaaliturvarahastojen nettorahoitusvarat yhteensä kaksi miljardia euroa. Kasvun taustalla olivat huomattavat osakkeiden ja rahasto-osuuksien hallussapitovoitot.

Valtionhallinnon nettorahoitusvarallisuusaseman vuonna 2008 alkanut heikkeneminen loppui vuoden 2017 aikana. Vuoden lopussa valtion nettorahoitusvarojen taso oli -64 miljardia euroa, mikä on kolme miljardia euroa enemmän kuin vuoden 2016 lopussa. Nettorahoitusvarojen kasvun taustalla oli lähes viiden miljardin euron hallussapitovoitot noteeratuista osakkeista valtion salkun erityisen suotuisan kehityksen ansiosta.

Paikallishallinnon nettorahoitusasema kääntyi nousuun vuoden 2017 aikana. Nettorahoitusasema kääntyi negatiiviseksi vuonna 2012 ja saavutti pohjan vuonna 2016. Paikallishallinnon nettorahoitusvarojen taso oli -2,8 miljardia euroa vuoden 2017 lopussa.

Työeläkelaitosten rahoitusvarat ylittivät 200 miljardin euron rajapyykin vuonna 2017. Vuoden lopussa työeläkelaitoksilla oli rahoitusvaroja 206 miljardin euron arvosta. Rahoitustilinpäädössä huomioitavia velkaeria oli samaan aikaan kymmenen miljardia euroa, joten työeläkelaitosten nettorahoitusvarojen määräksi saadaan 196 miljardia. Nettorahoitusvarat kasvoivat 11 miljardilla eurolla edellisestä vuodesta. Sijoitusrahasto-osuuksiin virtasi nettomääräisesti lisää varoja 5,7 miljardia euroa, minkä lisäksi niiden markkina-arvo kohosi 2,6 miljardia. Liki puolet työeläkelaitosten rahoitusvaroista on sidottuna rahasto-osuuksiin. Hallussapitovoittoa kertyi myös suorista osakesijoituksista, 2,6 miljardia euroa. Talletuksiin virtasi lisää varoja nettomääräisesti 2,9 miljardin arvosta vuoden 2017 aikana, mutta velkapaperisijoitusten ja antolainauksen sijoitusvirta jäi negatiiviseksi ja ne tuottivat hieman hallussapitotappiota.

Muiden sosiaaliturvarahastojen nettorahoitusvarallisuusasema koheni sekin, 0,7 miljardia euroa edellisvuodesta. Nettorahoitusvarojen taso oli kaksi miljardia vuoden 2017 lopussa. Talletuksiin virtasi nettomääräisesti lisää varoja 0,3 miljoonaa euroa, minkä lisäksi muiden sosiaaliturvarahastojen liikkeeseen laskemien velkapapereiden kokonaismäärä markkinoilla laski 0,1 miljardilla eurolla ja niiden sijoitukset muiden liikkeeseen laskemiin velkapapereihin kasvoivat saman verran.

1.2 Yritykset lisäsivät velkarahoitusta

Yritysten velkarahoitus lisääntyi vuoden 2017 aikana 12 miljardilla eurolla. Velkarahoituksella tarkoitetaan lainavelkoja ja velkapaperimuotoista rahoitusta yhteensä. Yritysten velkarahoitus kasvoi vuoden aikana 229 miljardista 241 miljardiin euroon. Kasvu tuli yksinomaan lainojen puolelta, sillä velkapaperimuotoinen rahoitus väheni puolisoista miljardia euroa. Yrityssektori on tässä yhteydessä rajattu niin, ettei se sisällä rahoitus- ja vakuutuslaitoksia eikä asunto-osakeyhtiöitä tai muita asuntoyhteisöjä.

1.3 Kotimaisten sijoitusrahastojen kasvu jatkui edelleen

Kotimaisten sijoitusrahastojen reipas kasvu jatkui kuudetta vuotta peräkkäin. Kasvua kertyi vuonna 2017 yli 14 miljardia euroa. Kasvusta noin kymmenen miljardia syntyi nettomääräisten sijoitusten kautta ja loput neljä miljardia rakentui rahastojen hallussapitovoitoista. Kotimaisiin sijoitusrahastoihin sijoittivat vuoden 2017 aikana erityisesti ulkomaiset tahot.

1.4 Vakuutuslaitosten vastuut kasvussa

Vakuutuslaitosten vakuutus- ja eläkevastuut kasvoivat 1,8 miljardilla eurolla 62 miljardiin euroon. Kasvun taustalla on henkivakuutukseen ja annuiteettiin perustuvien vastuiden kasvu, sillä vahinkovakuutustekninen vastuuvetka ja eläkevastuut pysyivät vuoden 2016 tasolla.

Vakuutuslaitosten rahoitusvarat nousivat 74 miljardista eurosta 76 miljardiin. Erityisesti osuudet sijoitusrahastoissa kasvoivat merkittävästi, 37 miljardista eurosta 41 miljardiin. Sijoitusrahasto-osuudet vastasivat 54 prosenttia vakuutuslaitosten rahoitusvaroista, kun vuoden 2016 lopussa niiden osuus oli 51 prosenttia. Pitkäaikaisia velkapapereita vakuutuslaitoksilla oli hallussaan 17 miljardin euron edestä, mikä on neljä miljardia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkäaikaiset lainasaamiset puolestaan kasvoivat kahdesta miljardista eurosta viiteen miljardiin. Suomen vakuutussektorilla vuonna 2017 tehdyt yritysjärjestelyt selittävät osan muutoksista velkapaperi- ja lainasaamisissa.

1.5 Ulkomaiset sijoitukset Suomeen lisääntyivät

Ulkomaisten tahojen nettomääräiset sijoitukset Suomeen lisääntyivät 42 miljardilla eurolla vuonna 2017. Merkittävimmät nousut näkyivät talletuksissa, kymmenen miljardia, ja johdannaisissa, kahdeksan miljardia. Tallettusaamisten ja velkojen muutokset liittyvät pääosin kotimaisten ja ulkomaisten rahalaitosten välisiin operaatioihin. Muita ulkomaisten suosimia sijoituskohteita olivat mm. velkapaperit, osakkeet ja muut osuudet sekä rahastot.

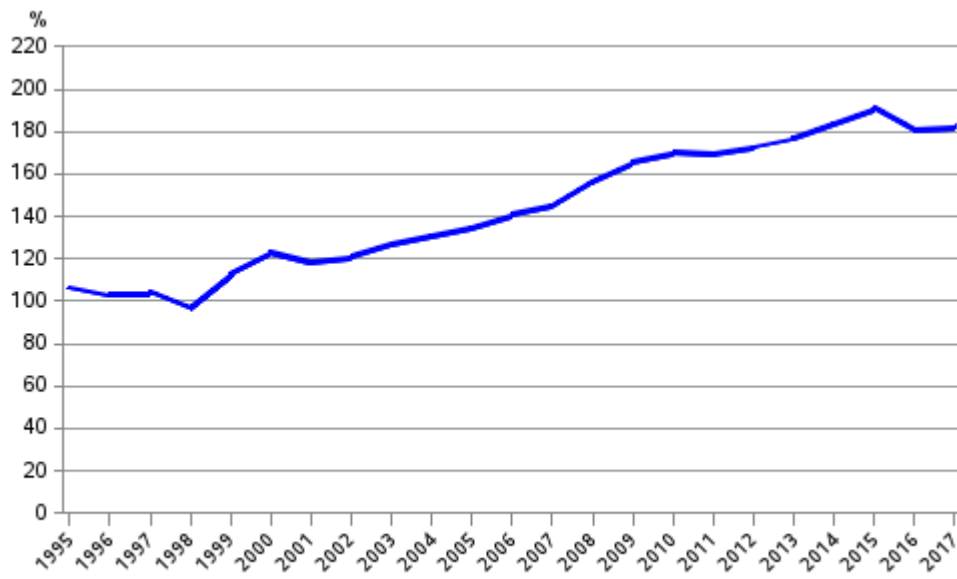
Ulkomaiset sijoittajat lisäsivät edelleen omistuksiaan suomalaisissa noteeratuissa osakkeissa viime vuonna. Niihin ulkomaista rahaa virtasi kuusi miljardia euroa. Tahti hiipui puoleen edellisvuoden 12 miljardista eurosta. Ulkomaisen pörssiomistuksen arvo suomalaisista noteeratuista osakkeista oli vuoden lopussa 108 miljardia euroa. Ulkomaisen omistuksen osuus kotimaisten pörssiosakkeiden arvosta oli hiukan alle 50 prosenttia.

Ulkomaisista sijoitusinstrumenteista erityisesti rahasto-osuudet olivat suomalaisten suosiossa vuonna 2017. Ulkomaisia sijoitusrahasto-osuuksia kotimaisilla tahoilla oli hallussaan 128 miljardin euron edestä samalla kun kotimaisten rahasto-osuuksien taso oli 103 miljardia. Ulkomaisia noteerattuja osakkeita suomalaisilla yksiköillä oli puolestaan hallussaan vuoden lopussa liki 72 miljardin euron arvosta. Suomalaisten yksiköiden kotimaisten noteerattujen osakkeiden omistusten taso oli 104 miljardia euroa.

1.6 Yksityisen sektorin velka kasvoi

Yksityisen sektorin velka lisääntyi vuoden 2017 aikana 18 miljardilla eurolla. Samalla velan suhde bruttokansantuotteeseen nousi 1,8 prosenttiyksikköä 182,4 prosenttiin. Yksityisen sektorin velkaan luetaan yritysten, kotitalouksien ja kotitalouksia palvelevien voittoja tavoittelemattomien yhteisöjen lainavelat ja velkapaperimuotoiset velat.

Kuvio 2. Yksityisen sektorin sulauttamaton velka suhteessa bruttokansantuotteeseen

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotitalouksien rahoitusvarat, milj. euroa

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
AF0 Vaateet yhteensä	182 605	204 273	224 781	217 508	234 587	255 050	269 347	282 340	290 730	302 371
AF21 Käteisraha	2 978	3 468	3 938	4 735	5 239	5 469	6 069	7 127	8 244	9 061
AF22 Käteistalletukset	32 275	38 813	40 327	41 706	46 183	49 793	53 071	55 462	60 551	64 715
AF29 Muut talletukset	38 325	32 514	35 145	38 538	34 019	30 018	26 281	24 783	22 852	21 367
AF3 Rahamarkkinainstrumentit ja joukkovelkakirjalainat	3 603	4 291	5 297	4 945	5 396	4 879	4 528	3 746	3 369	2 927
AF4 Lainat	0	0	0	0	0	0	49	55	93	181
AF511 Noteeratut osakkeet	14 771	23 014	30 024	21 906	25 101	29 389	29 194	31 766	35 648	37 944
AF512 Noteeraamattomat osakkeet	28 216	32 143	33 801	33 912	40 121	50 376	54 559	55 708	57 929	59 943
AF519 Muut osuudet	10 627	10 647	12 636	12 127	11 525	12 395	15 183	17 592	18 677	19 258
AF52 Rahasto-osuudet	9 115	12 779	15 463	12 541	14 912	16 424	18 887	20 212	21 795	24 329
AF6 Vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut	37 721	41 097	42 729	41 506	45 700	49 639	54 812	59 206	56 146	57 832
AF7 Johdannaiset ja työsuhdeoptiot	30	36	31	18	1	0	0	0	1	3
AF8 Muut saamiset ja velat	4 944	5 471	5 390	5 574	6 390	6 668	6 714	6 683	5 425	4 811

Liitetaulukko 2. Kotitalouksien velat, milj. euroa

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Velat yhteensä	109 666	113 733	120 582	128 970	134 364	138 603	140 954	147 653	156 120	162 895
Lainavelat	100 057	105 399	112 021	118 264	124 520	127 759	132 423	137 724	142 691	148 448
Muut velat	9 609	8 334	8 561	10 706	9 844	10 844	8 531	9 929	13 429	14 447

Liitetaulukko 3. Kotitalouksien rahoitusvarojen nettohankinta, milj. euroa

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
AF0 Vaateet yhteensä	4 978	7 686	6 332	4 197	2 411	2 361	-1 413	2 016	4 593	5 217
AF21 Käteisraha	274	490	470	797	504	230	600	1 058	1 118	817
AF22 Käteistalletukset	-298	6 542	2 305	1 401	4 402	3 511	3 192	3 266	4 921	4 163
AF29 Muut talletukset	7 977	-5 811	1 912	3 391	-4 505	-3 998	-3 726	-2 496	-1 753	-1 485
AF31 Rahamarkkinainstrumentit	-203	21	16	-13	-7	0	-20	-4	8	-10
AF32 Joukkovelkakirjalainat	919	878	294	-273	345	-237	-510	-811	-473	-471
AF4 Lainat	0	0	0	0	0	0	5	6	36	64
AF511 Noteeratut osakkeet	450	2 275	692	615	888	182	-1 887	-569	23	300
AF512 Noteeraamattomat osakkeet	-1 277	-1 047	-1 482	-933	-1 960	-464	-477	74	-105	-12
AF519 Muut osuudet	78	41	60	0	16	51	0	0	-4	-106
AF52 Rahasto-osuudet	-4 058	2 263	206	-1 460	911	1 188	1 250	442	475	1 371
AF6 Vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut	949	1 508	1 940	560	1 001	1 620	85	787	1 606	1 199

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
AF7 Johdannaiset ja työsuhdeoptiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AF8 Muut saamiset ja velat	167	526	-81	112	816	278	75	263	-1 259	-613

Liitetaulukko 4. Kotitalouksien velkojen nettohankinta, milj. euroa

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Velat yhteensä	8 417	4 264	6 489	8 420	5 493	4 389	2 125	7 159	8 577	8 721
Lainavelat	6 844	5 541	6 262	6 275	6 355	3 389	4 440	5 316	5 105	7 685
Muut velat	1 573	-1 277	227	2 145	-862	1 000	-2 315	1 843	3 472	1 036

Liitetaulukko 5. Yritysten (S.111) rahoitusvarat, milj. euroa

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
AF0 Vaateet yhteensä	296 992	282 722	313 455	321 347	325 258	327 817	348 099	372 490	378 903	400 176
AF2 Käteisraha ja talletukset	24 713	24 029	26 213	25 466	25 715	27 159	31 413	45 269	42 225	42 384
AF31 Rahamarkkinainstrumentit	2 859	3 985	2 473	1 457	617	785	1 800	1 232	1 364	804
AF32 Joukkovelkakirjalainat	756	755	2 139	1 690	1 715	1 845	1 971	2 907	2 509	4 460
AF4 Lainat	84 600	72 793	78 085	81 416	87 008	93 026	100 887	111 264	98 121	110 261
AF511 Noteeratut osakkeet	5 732	9 604	10 646	8 177	8 868	9 637	10 735	10 110	11 034	11 231
AF512 Noteeraamattomat osakkeet	104 198	104 898	120 790	119 706	125 232	116 831	118 349	119 652	128 886	130 160
AF519 Muut osuudet	832	907	1 919	1 230	954	2 073	2 519	3 030	3 545	3 414
AF52 Rahasto-osuudet	3 422	3 924	4 551	3 775	4 062	4 569	5 948	6 184	8 861	9 873
AF6 Vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut	2 979	2 922	2 969	3 118	3 538	4 013	4 392	4 640	5 892	5 861
AF7 Johdannaiset ja työsuhdeoptiot	6 341	4 142	3 858	5 819	5 931	2 418	6 113	4 237	4 483	1 563
AF8 Muut saamiset ja velat	60 560	54 763	59 812	69 493	61 618	65 461	63 972	63 965	71 983	80 165

Liitetaulukko 6. Yritysten (S.111) velat, milj. euroa

Vaade	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
AF0 Vaateet yhteensä	469 576	478 377	527 872	492 459	506 716	551 759	596 615	618 799	640 528	675 922
AF31 Rahamarkkinainstrumentit	5 107	6 298	4 214	5 424	5 217	4 824	5 018	4 544	3 376	3 664
AF32 Joukkovelkakirjalainat	10 810	16 093	23 532	22 937	27 814	31 885	32 063	28 053	28 242	26 453
AF4 Lainat	172 669	156 679	161 128	168 711	169 574	177 955	190 549	211 861	197 432	210 986
AF511 Noteeratut osakkeet	98 442	121 125	142 317	94 862	103 081	128 210	135 218	148 656	170 661	184 174
AF512 Noteeraamattomat osakkeet	107 037	109 801	125 203	126 998	131 763	138 553	160 121	150 203	161 844	172 984
AF519 Muut osuudet	17 109	15 873	16 167	13 574	13 868	15 326	15 047	15 840	17 599	16 528
AF7 Johdannaiset ja työsuhdeoptiot	5 837	4 381	4 121	6 362	5 114	2 412	4 460	3 410	5 327	1 472
AF8 Muut saamiset ja velat	52 565	48 127	51 190	53 591	50 285	52 594	54 139	56 232	56 047	59 661
Nettorahoitusvarat	-172 584	-195 655	-214 417	-171 111	-181 457	-223 941	-248 515	-246 309	-261 625	-275 746

Liitetaulukko 7. Nettorahoitusvarat sektoreittain, milj. euroa

Sektori	Vuosi									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
S111 Yritykset pl. asuntoyhteisöt	-172 584	-195 655	-214 417	-171 111	-181 457	-223 941	-248 515	-246 309	-261 625	-275 746
S112 Asuntoyhteisöt	-11 605	-12 937	-13 757	-14 111	-14 068	-13 992	-13 805	-13 850	-15 524	-16 608
S121 Keskuspankki	5 234	4 638	6 948	7 626	8 826	8 101	10 156	11 829	7 879	8 165
S1221 Talletuspankit	1 135	-4 593	9 926	4 289	2 261	4 015	4 448	4 799	3 577	3 895
S1222+S1223 Muut luottolaitokset ja muut rahalaitokset	590	-428	-6 162	-391	735	337	823	431	1 349	1 831
S123 Rahamarkkinarahastot	29	186	180	0	-250	-564	113	305	220	53
S124 Yhteissijoitusyritykset pl. rahamarkkinarahastot	326	13	-144	681	718	793	626	64	-3 475	-2 676
S125+S126+S127 Muut rahoituksen välittäjät, rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset ja konserninsisäiset rahoitusyksiköt ja rahanlainaajat	-7 676	-10 645	-2 757	-7 637	-3 625	-8 941	-10 632	-13 248	-4 168	-9 290
S128 Vakuutuslaitokset	1 404	768	2 715	2 902	3 524	2 381	3 960	4 068	5 561	5 326
S129 Vapaaehtoiset eläkerahastot	-919	-725	508	257	-110	-828	-812	-758	27	-112
S1311 Valtionhallinto	-10 894	-15 101	-22 862	-40 180	-47 926	-49 321	-58 854	-63 363	-67 370	-64 328
S1313 Paikallishallinto	2 358	887	981	1 038	-1 422	-2 488	-2 449	-3 543	-3 752	-2 783
S13141 Työeläkelaitokset	103 194	120 840	136 507	134 254	145 977	156 098	169 204	177 589	184 953	196 271
S13149 Muut sosiaaliturvarahastot	2 135	1 350	925	950	2 154	2 277	1 729	1 030	1 258	1 978
S14 Kotitaloudet	72 939	90 540	104 199	88 538	100 223	116 447	128 393	134 687	134 610	139 476
S15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	9 306	12 591	14 685	11 841	12 483	16 446	17 016	17 390	18 704	20 176
S2 Ulkomaat	5 028	8 272	-17 474	-18 947	-28 042	-6 819	-1 400	-11 121	-2 224	-5 628

Liitetaulukko 8. Rahoitustaloustoimet sektoreittain, milj. euroa

Sektori/Vuosi		Velkojen nettohankinta	Rahoitusvarojen nettohankinta	Rahoitustaloustoimet netto
S11 Yritykset	2014	27 634	31 645	4 011
	2015	18 365	28 866	10 501
	2016	9 433	8 037	-1 396
	2017	33 624	24 947	-8 677
S121+S122+S123 Rahalaitokset	2014	15 897	11 077	-4 820
	2015	3 359	5 988	2 629
	2016	25 898	26 849	951
	2017	62 464	66 249	3 785
S124 Yhteissijoitusyritykset pl. rahamarkkinarahastot	2014	5 688	6 087	399
	2015	8 665	9 172	507
	2016	4 924	7 372	2 448
	2017	9 531	10 237	706
S125+S126+S127 Muut rahoituksen välittäjät, rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset ja konserninsisäiset rahoitusyksiköt ja rahanlainajaajat	2014	7 588	9 385	1 797
	2015	3 694	3 246	-448
	2016	4 964	6 918	1 954
	2017	6 624	6 366	-258
S13 Julkisyhteisöt	2014	6 354	-768	-7 123
	2015	7 563	1 762	-5 801
	2016	2 680	-1 066	-3 746
	2017	10 862	9 196	-1 666
S14 Kotitaloudet	2014	2 125	-1 413	-3 538
	2015	7 159	2 016	-5 143
	2016	8 577	4 593	-3 984
	2017	8 721	5 217	-3 504
S2 Ulkomaat	2014	13 087	22 629	9 542
	2015	-3 200	-6 098	-2 898
	2016	2 001	7 409	5 408
	2017	33 156	42 083	8 927

Liitetaulukko 9. Tilastollinen ero sektoreittain, milj. euroa

Sektorit/Instrumentti		Vuosi									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
S11 Yritykset	Rahoitustaloustoimet netto	-8 270	-6 474	6 664	-805	-7 916	-4 415	4 011	10 501	-1 396	-8 677
	Nettoluotonanto ¹	1 204	7 924	9 772	3 367	4 444	4 671	8 019	8 482	9 463	10 708
	Tilastollinen ero	9 474	14 398	3 107	4 172	12 360	9 086	4 007	-2 019	10 859	19 385
S12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	Rahoitustaloustoimet netto	-62	512	-958	-4 781	8 232	7 639	-2 822	3 483	3 942	4 403
	Nettoluotonanto ¹	1 768	849	-133	234	840	61	46	-394	-345	64
	Tilastollinen ero	1 830	336	825	5 015	-7 392	-7 578	2 868	-3 877	-4 287	-4 339
S13 Julkisyhteisöt	Rahoitustaloustoimet netto	8 074	-4 754	-5 488	-1 985	-4 568	-4 813	-7 123	-5 801	-3 746	-1 666
	Nettoluotonanto ¹	8 098	-4 577	-4 883	-2 056	-4 362	-5 315	-6 597	-5 782	-3 727	-1 477
	Tilastollinen ero	23	177	605	-70	206	-501	526	19	19	189
S14 Kotitaloudet	Rahoitustaloustoimet netto	-3 439	3 422	-156	-4 222	-3 081	-2 028	-3 538	-5 143	-3 984	-3 504
	Nettoluotonanto ¹	-5 616	24	-1 396	-3 569	-4 557	-2 578	-3 412	-3 719	-5 917	-7 532
	Tilastollinen ero	-2 177	-3 398	-1 239	653	-1 475	-550	126	1 424	-1 933	-4 028
S15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	Rahoitustaloustoimet netto	1 078	438	-143	-63	-605	-72	-70	-142	-224	517
	Nettoluotonanto ¹	-43	-461	-478	-650	-40	-410	-561	-457	-907	-913
	Tilastollinen ero	-1 121	-899	-334	-586	565	-338	-491	-315	-683	-1 430
S2 Ulkomaat	Rahoitustaloustoimet netto	2 619	6 856	83	11 858	7 939	3 690	9 542	-2 898	5 408	8 927
	Nettoluotonanto ¹	-5 470	-3 850	-2 882	2 674	3 554	3 571	2 505	1 553	1 293	-1 565
	Tilastollinen ero	-8 089	-10 706	-2 965	-9 184	-4 385	-119	-7 037	4 451	-4 115	-10 492

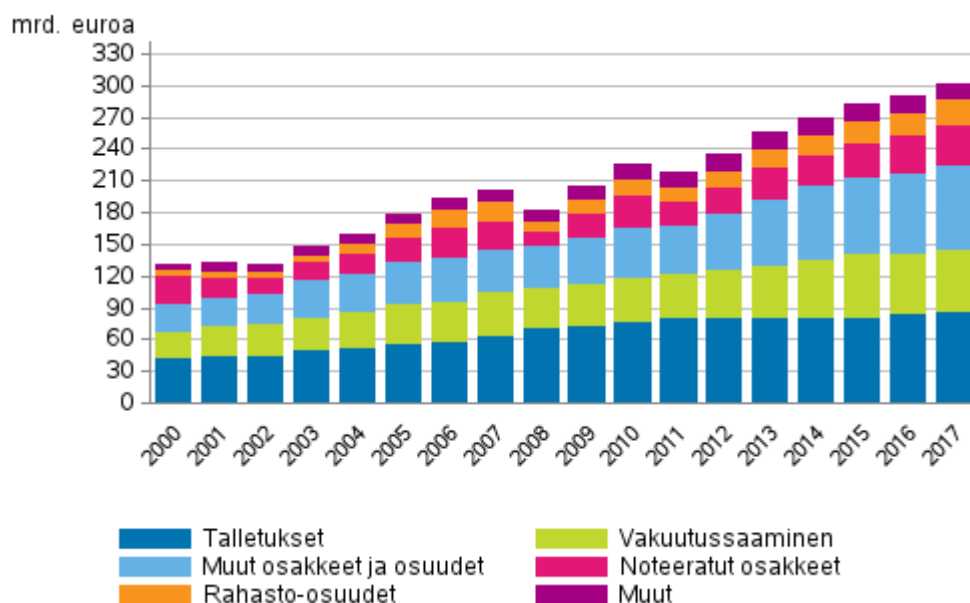
1) Kansantalouden tilinpito, vuosijulkaisu 12.7.2018

Liitetaulukko 10. Kokonaisvarallisuus sektoreittain 2017, mrd. euroa

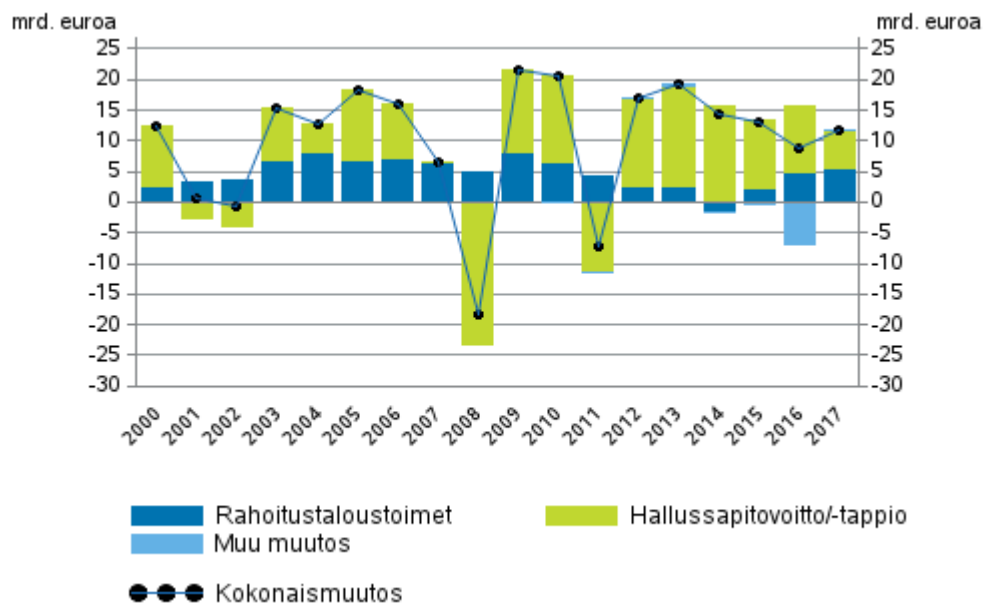
Sektorit	Varat							
	Asuinrakennukset, muut rakennukset ja rakennelmat	Koneet, laitteet ja asejärjestelmät	Muut kiinteät varat	Varastot ja arvoesineet	Maa	Rahoitusvarat	Velat	Nettovarat
S1 Koko kansantalous	591	83	37	89	187	1878	1872	993
S11 Yritykset	185	65	26	44	39	402	694	66
S12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1	0	1	0	0	848	841	9
S13 Julkisyhteisöt	104	12	10	2	36	302	171	295
S14 Kotitaloudet	289	4	0	43	109	302	163	585
S15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	13	1	0	0	4	24	3	38

Liitekuviot

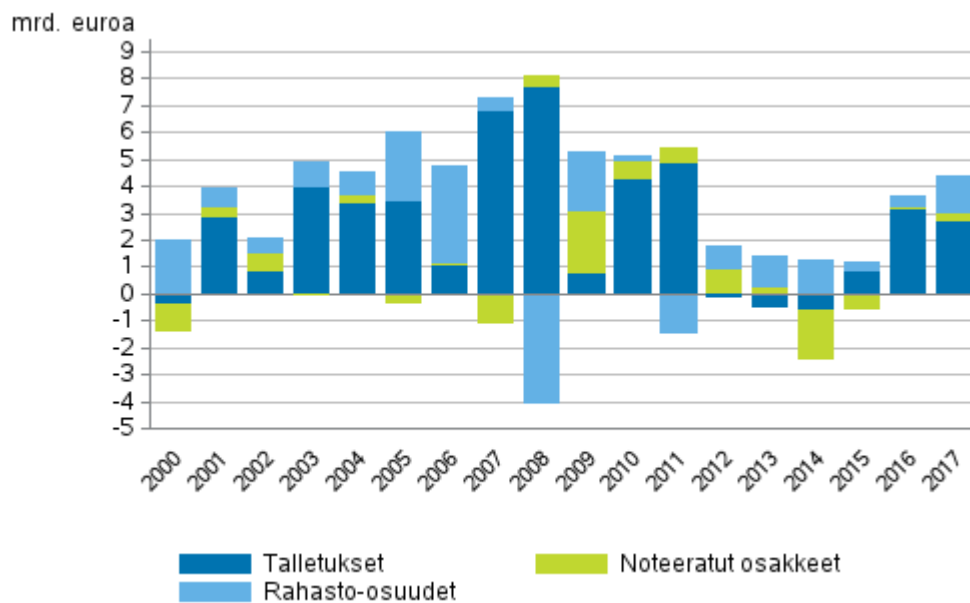
Liitekuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarat

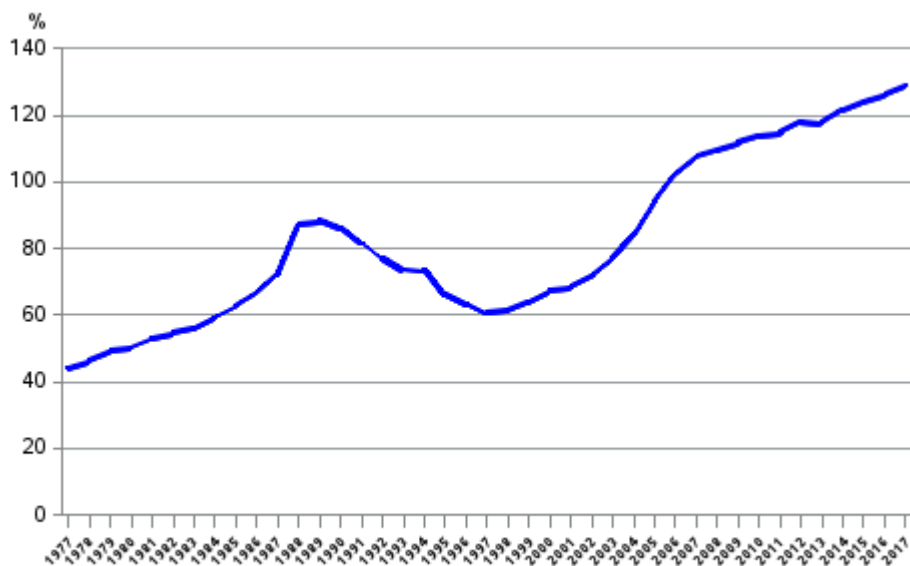
Liitekuvio 2. Kotitalouksien rahoitusvarojen muutos

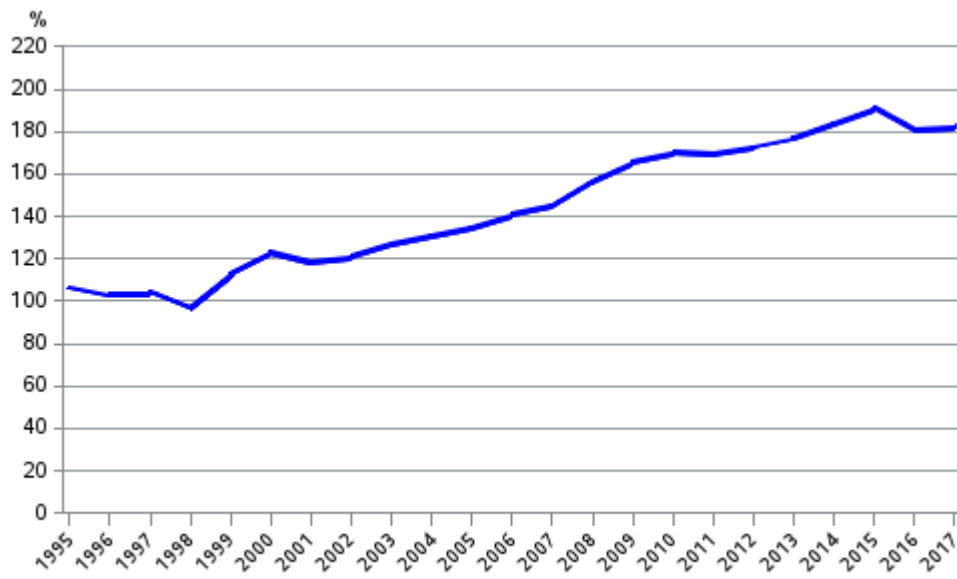
Liitekuvio 3. Kotitalouksien nettomääräiset sijoitukset talletuksiin, pörssiosakkeisiin ja rahastoihin

Liitekuvio 4. Kotitalouksien velkaantumisaste

Liitekuvio 5. Yksityisen sektorin velka suhteessa bruttokansantuotteeseen

Laatuseloste: Rahoitustilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Rahoitustilinpito on osa kansantalouden tilinpidon järjestelmää. Se kuvaa kansantalouden kaikkien sektoreiden rahoitustaseita sekä virtoja, joihin kuuluvat rahoitustaloustoimet ja muut muutokset. Rahoitustaseet ovat tilastointijakson lopun rahoitussaamisten ja velkojen kantoja. Rahoitustaloustoimet puolestaan ovat tilastointijakson aikana tehtyjä taloustoimia, jotka vaikuttavat rahoitustaseisiin. Rahoitustilinpito on keskeinen tilasto rahapolitiikan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden seurannan kannalta. Tilastokeskuksessa laaditaan rahoitustilinpidon lisäksi erillistä julkisyhteisöjen rahoitustilinpitoa.

Tilasto laaditaan Euroopan tilinpitojärjestelmän (EKT 2010) edellyttämällä ja siten kansainvälisesti vertailukelpoisella tavalla. Euroopan tilinpitojärjestelmä on kuvattu käsikirjassa EKT 2010, Euroopan Yhteisöjen tilastotoimisto Eurostat, 2010. Käsikirjan luvuissa 5-7 käsitellään rahoitustilinpitoa. Rahoitustilinpidossa noudatetaan talousyksiköiden luokittelussa sektoriluokitusta (Sektoriluokitus 2012).

Rahoitustilinpidon neljännesvuositietojen tuotanto perustuu Euroopan keskuspankin suuntaviivoihin (EKP/2013/24). Vuositietojen tuotanto perustuu Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetukseen (549/2013) sekä tähän asetukseen liittyvään tietojen lähettämishjelmaan.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Rahoitustilinpito on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Tilaston laadinnassa käytetään lähteinä paitsi rahoitustilastoja myös muita sektori- tai vaadekohtaisia tase- ja virtatietoja sisältäviä tilastoja ja aineistoja. Suurin osa tietolähteistä on saatavissa neljännesvuosittain, mutta joitakin lähteitä on käytettävissä vain vuositasoisina. Lähdetiedot sovitetaan yhteen tasapainotetuksi kokonaisuudeksi.

Tärkeimmät tietolähteet

Rahalaitosaineisto

Suomen Pankin rahalaitosaineistosta saadaan rahalaitosten tase- ja virtatiedot neljänneksittäin.

Sijoitusrahastoaineisto

Suomen Pankin sijoitusrahastoaineistosta saadaan sijoitusrahastojen arvopaperisalkun rakenne ja sijoitusrahastojen rahasto-osuuksien omistajasektorijakauma neljänneksen lopussa. Lisäksi saadaan tiedot sijoitusrahastojen arvopaperisalkkuun liittyvistä virroista neljänneksen aikana.

Maksutase

Tilastokeskus laatii Suomen maksutasetilaston, joka on rahoitustilinpidon tärkein ulkomaatsektorin tietolähde. Maksutasetilastossa kuvataan kansantalouden ulkoista tasapainoa eli kotimaan ja muun maailman välisiä taloussuhteita. Maksutasetilaston kirjaukset ovat yhtenevät kansantalouden tilinpidon periaatteiden kanssa.

Arvopaperitilasto

Velkapapereiden ja noteerattujen osakkeiden laskentaan käytetään Suomen Pankin arvopaperitilastoa (Securities holdings statistics). Tilasto sisältää kunkin sektorin hallussapitämät arvopaperit neljänneksen lopussa sekä neljänneksen aikaiset rahoitustaloustoimet. Arvopaperitilaston luokitukset vastaavat rahoitustilinpidon luokituksia.

Solvenssi II

Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin neljännesvuosittainen Solvenssi II -aineisto on rahoitustilinpidon kannalta merkittävä tietolähde vakuutuslaitosten tilastoinnissa.

Valtion liikekirjanpito

Valtion liikekirjanpito pitää sisällään valtion virastojen ja rahastojen kirjanpidon. Liikekirjanpidon tasetilejä käytetään päätietolähteenä valtion rahoitustilien laadinnassa. Neljännesvuositaseista aineistoa ylläpitää Valtiokonttori.

Valtiokonttorin velkaraportit

Valtion velan laskenta perustuu suurelta osin Valtiokonttorin kuukausittain julkaisemaan valtion velkaraporttiin. Neljännesvuosittain saatava raportti sisältää tietoa nimellis- ja markkinahintaisesta velasta vaateittain ja valtion johdannaisista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain

Paikallishallinnon tärkein tietolähde on vuodesta 2013 lähtien ollut Tilastokeskuksen tilasto ”Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain”, joka kuvaa Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä Manner-Suomessa vuosineljänneksittäin talousarvioiden toteutumisen mukaisesti. Tilasto sisältää tietoja kuntien ja kuntayhtymien velasta ja eräistä saamisista vaateittain. Tilasto perustuu otokseen 1.-3. neljänneksen osalta. Neljänneksen tiedot kattavat kaikki kunnat ja kuntayhtymät.

Kuntien taloustilasto

Paikallishallinnon toinen tietolähde on Tilastokeskuksen tuottama tilasto ”Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta”, joka sisältää vuositietoja kuntien ja kuntayhtymien menoista ja tuloista, varoista ja veloista sekä toiminnasta. Kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten tasetietoja ja rahoituslaskelmatietoja käytetään rahoitustilinpidoon laadinnassa.

Työeläkelaitosten varatiedonkeruu

Työeläkelaitosten tärkein tietolähde on Tilastokeskuksen ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n yhteistiedonkeruu työeläkelaitosten varoista. Neljännesvuosittainen tiedonkeruu alkoi vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen tiedoilla ja siihen vastaavat pakollista työeläkevakuuttamista hoitavat eläkeyhtiöt, kassat, säätiöt ja erityislaitokset sekä Keva, Valtion Eläkerahasto, Kirkon eläkerahasto, Kela ja Suomen Pankki. Tiedusteltava sisältö kattaa yksiköiden rahoitusvarat, muut varat sekä joitain tietoja niiden velasta. Tiedot kattavat jaottelun vaadetyyppeihin ja vastinsektoreihin sekä ulkomaisten erien osalta maajaottelun. Taseiden lisäksi kysytään myös virtatietoja.

Yritysten rakennetilasto

Yrityssektorin rahoitustaseen päätietolähde on Tilastokeskuksen yritysten rakennetilaston tietokanta, joka sisältää yritysten tilinpäätöstietoja. Rakennetilaston tasetietojen kautta saadaan koko sektorille määrättyä kirjanpitoarvoiset rahoitusvarojen ja -velkojen kokonaissuureet sekä jonkin verran vaadekohtaista tietoa. Yritysten rakennetilaston tiedot ovat vuositasoisia eivätkä siten ole käytettävissä rahoitustilinpidoon uusimpien neljänneksen laskentaan.

Edellä mainittujen tärkeimpien tietolähteiden lisäksi täydentävinä tietoina ja vertailussa käytetään mm. Tilastokeskuksen luottokantatilastoa ja Tilastokeskuksen Virati-aineistoa.

Yhteenvetoprosessi

Rahoitustilinpito on tasapainotettu tilastojärjestelmä, joten sektorikohtaiset lähdetiedot täytyy sovittaa yhteen. Yhteensovitus tehdään vastinsektoreittain vaade vaateelta niin, että kullekin sektorin saamis- ja velkaerälle löytyy vastinkirjaus toisen sektorin saamisissa/veloissa. Poikkeavat tiedot arvioidaan ja sovitetaan yhteen. Lähdeaineisto analysoidaan samalla tarkasti ja mahdolliset yhteensopimattomuudet tulevat esiin. Lopullisen tiedon valinnassa painotetaan luotettavuutta ja systemaattista tietolähteiden käyttöä sekä sektorin rahoitustaseen kokonaisuutta (rahoitusvarojen tai velkojen yhteissummaa). Yhteenvedossa osa tiedoista, joille ei ole suoraa tietolähdettä, lasketaan vastinsektoritietojen perusteella. Esimerkiksi suuri osa kotitaloussektorin tiedoista perustuu vastinsektoritietoihin.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rahoitustilinpito on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Täten lähdetilastojen laadulla on ratkaiseva merkitys tilaston luotettavuuden kannalta. Koska lähdetilastoja on erityyppisiä, epävarmuustekijöitäkin on monenlaisia.

Oman haasteensa rahoitustilinpidon laadintaan tuovat lähdetilastojen poikkeamat kansantalouden tilinpidon määritelmistä. Poikkeamat koskevat etenkin rahoitusvarojen arvostusperiaatetta sekä vaateiden ja tilastoyksikköjen luokituksia. Rahoitustaloustoimista (virroista) on lisäksi joissain aineistoissa vain niukasti tietoa, jolloin tietoja on estimoitava esimerkiksi taseiden muutoksen avulla.

Yhteenvetoprosessissa sektorikohtaiset tiedot sovitetaan yhteen tasapainotetuksi kokonaisuudeksi. Prosessissa arvioidaan vaihtoehtoisten tietolähteiden luotettavuutta. Näin voidaan hallita epävarmuustekijöitä ja paljastaa virhelähteitä. Yhteenveto onkin keskeisessä roolissa tilaston luotettavuuden kannalta.

Yksi keino arvioida rahoitustilinpidon tarkkuutta on tarkastella rahoitustilejä suhteessa kansantalouden reaalitylinpidon kirjauksiin. Nettoluotonanto on (reaali-)sektoritilien tasapainoerä, jonka tulee täsmätä rahoitustilien sisältämään nettorahoitustaloustoimet-erään. Poikkeamaa kutsutaan tilastolliseksi eroiksi, jota voidaan tarkastella sektorikohtaisesti. Monissa muissa maissa tilastollista eroa ei näytetä lainkaan, vaan tilit tasapainotetaan.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus

Rahoitustilinpidon neljännesvuositiedot julkaistaan noin kolmen kuukauden viiveellä. Tällöin päivitetään aina myös vuositason StatFin-tietokantaa. Rahoitustilinpidon vuosijulkaisu tuotetaan noin 6 kuukauden viiveellä heinäkuussa. Vuositietojen laadinnan aikaan on edellisvuoden osalta käytettävissä kattavammat lähteet kuin neljännesvuositietoja aiemmin laadittaessa. Menetelmämuutoksista yms. johtuvia aikasarjajatkajauksia tehdään tarvittaessa pitkällekin taaksepäin ja niistä johtuen luvut voivat muuttua merkittävästi. Tilastokeskuksen seuraavien julkistusten tarkat julkistamispäivät löytyvät tämän sivuston kohdasta Tulevat julkistukset.

5. Tietojen saatavuus

Rahoitustilinpito julkaistaan viisi kertaa vuodessa Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Neljännesvuosittaiset aikasarjat ovat saatavilla verkkosivuilla vuoden 1997 viimeisestä neljänneksestä alkaen. EKT2010:n mukaiset vuosisarjat ovat saatavilla vuodesta 1995 alkaen. Vuosilta 1970-1994 on saatavissa vuositasoisia tasesarjoja, jotka eivät ole EKT2010:n mukaisia.

Euroopan keskuspankki julkaisee neljänneksittäin kansallisiin rahoitustilinpitoihin pohjautuvan euroalueen rahoitustilinpidon sekä kansallisia rahoitustilinpidon tietoja omilla verkkosivuillaan.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Rahoitustilinpidon vuodesta 1995 alkavien aikasarjojen tiedot ovat pääosin vertailukelpoisia vuodesta toiseen. Vapaaehtoiset eläkerahastot siirrettiin työeläkelaitoksista vakuutuslaitoksiin vuodesta 2000 alkaen, mikä tuo katkoksen aikasarjoihin. Tietolähteiden muutokset voivat myös vaikuttaa tietojen vertailtavuuteen. Esimerkiksi yrityssektorin laskentaan käytetyt tietolähteet ovat tulleet kattavammiksi matkan varrella.

Vuosien 1970-1994 tase-aikasarjat poikkeavat EKT2010:n mukaisista aikasarjoista merkittävästi kattavuuden, yksiköiden luokittelun, varojen arvostuksen sekä laadintamenetelmien osalta. Tärkeimmät poikkeamat ovat:

- Henki- ja eläkevakuutussäästöjä ja muita vakuutussaamisia ei ole tilastoitu rahoitusvaroina
- Johdannaisia ei ole tilastoitu rahoitusvaroina
- Osakkeet ja muut arvopaperit on arvostettu pääsääntöisesti nimellisarvoon tai muuhun kirjanpitoarvoon.
- Osakkeiden ja osuuksien osalta kattavuus on puutteellinen
- Muihin saamisiin ja velkoihin (AF.8) on luettu eriä, joita ei ole voitu kohdentaa muihin vaateisiin
- Työeläkelaitokset on luokiteltu vakuutuslaitoksiin (S.128)
- Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sisältyvät yrityssektoriin (S.11)
- Sektori S124+S125+S126 sisältää myös muut luottolaitokset kuin pankit.
- Vuosina 1970-1975 valtion liikelaitokset sisältyvät valtiosektoriin
- Kotitalouksien ja yritysten tiedot perustuvat osittain arvioihin
- Yrityssektorin sisäisten saamisten ja velkojen kattavuus on puutteellinen

7. Eheys ja yhtenäisyys

Rahoitustilinpidoon neljännesvuositiedot ja vuositiedot laaditaan samassa prosessissa ja ne ovat keskenään täysin yhtenevät.

Tilastokeskus laatii ja julkaisee julkisyhteisöjen rahoitustilinpitoa neljännesvuosittain kolmen kuukauden viiveellä. Myös Rahoitustilinpitoilasto sisältää julkisyhteisöjen tiedot ja ne ovat täysin yhtenevät julkisyhteisöjen rahoitustilinpidoon tietojen kanssa. Tilastojen julkaisutarkkuus ei kuitenkaan kaikilta osin ole sama, vaan julkisyhteisöjen rahoitustilinpito esittää julkisyhteisöjen tiedot tarkemmalla tasolla kuin rahoitustilinpito.

Rahoitustilinpito koostuu monien eri lähdetilastojen tiedoista. Käsitteelliset poikkeamat ja tasapainotus aiheuttavat sen, ettei tilasto ole kaikilta osin täysin yhtenevä lähdetilastojen kanssa. Tietojen vertaaminen lähdetilastojen tietoihin ei myöskään näistä syistä aina ole mielekästä.

Lisätietoja

Henna Laasonen 029 551 3303

Timo Ristimäki 029 551 2324

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Rahoitustilinpito, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1795-4886 (pdf)